

European Securities and
Markets Authority

Pamatnostādnes

Finanšu informācijas prasību izpildes uzraudzība

Saturs

I. Darbības joma	3
II. Normatīvās atsauces, saīsinājumi un definīcijas.....	4
III. Mērķis	8
IV. Atbilstība un ziņošanas pienākumi	9
V. Uzraudzības pamatnostādnes	9
Pamatinformācija.....	9
Uzraudzības mērķis.....	11
Uzraudzības jēdziens	11
Uzraudzības darbības joma.....	12
Eiropas uzraudzības iestādes.....	13
Iepriekšēja apstiprināšana	15
Informācijas atlases metodes	16
Pārbaudes procedūras	17
Uzraudzības pasākumi	18
Koordinācija Eiropas līmenī	19
Jaunas problēmas un lēmumi.....	20
Ziņošana	22

I. Darbības joma

Kas?

1. Šīs pamatnostādnes attiecas uz visām Eiropas Savienības (ES) dalībvalstu kompetentajām iestādēm, kas nodrošina finanšu informācijas prasību izpildes uzraudzību saskaņā ar Pārredzamības direktīvu. Tās ir izstrādātas arī attiecināšanai uz kompetentajām iestādēm Eiropas Ekonomikas zonas (EEZ) valstīs, kas nav ES dalībvalstis, ciktāl šajās valstīs ir piemērojama Pārredzamības direktīva.

Par ko?

2. Šīs pamatnostādnes ir piemērojamas saistībā ar finanšu informācijas prasību izpildes uzraudzību saskaņā ar Pārredzamības direktīvu, lai nodrošinātu, ka finanšu informācija saskaņotos dokumentos, ko sagatavo emitenti, kuru vērtspapīrus ir atļauts tirgot regulētā tirgū, atbilst prasībām, kas izriet no Pārredzamības direktīvas.
3. Šajās prasībās ir ietverta finanšu informācija, ko sniedz emitenti, kuri jau ir iekļauti regulētu tirgu sarakstos un uz kuriem attiecas Pārredzamības direktīva saskaņā ar šīs direktīvas prasībām. Tās var ietvert arī finanšu informāciju, ko sniedz trešo valstu emitenti, kuri izmanto finanšu pārskatu sagatavošanas pamatnostādnes, kuras saskaņā ar Komisijas Regulu (EK) Nr. 1569/2007 ir atzītas par līdzvērtīgām IFRS.
4. Šīs pamatnostādnes nepiemēro nefinanšu pārskata prasību izpildes uzraudzībai saskaņā ar Grāmatvedības direktīvas 19.a un 29.a pantu.
5. Kompetentās iestādes un citas attiecīgas struktūras pēc saviem ieskatiem var ievērot šīs pamatnostādnes arī finanšu informācijas prasību izpildes uzraudzībā, pamatojoties uz citām prasībām, kas emitentiem jāievēro saskaņā ar valsts tiesību aktiem.

Kad?

6. Šīs pamatnostādnes stājas spēkā divus mēnešus pēc to publicēšanas ESMA tīmekļa vietnē visās oficiālajās ES valodās.
7. Ja vien uzraudzības iestādes nenolemj ieviest izmaiņas agrāk, pārskatītās 5., 6., 6.a, 6.b pamatnostādnes stāsies spēkā 2022. gada 1. janvārī.

II. Normatīvās atsauces, saīsinājumi un definīcijas

Ja nav noteikts citādi, Pārredzamības direktīvā definētajiem un izmantotajiem terminiem ir tāda pati nozīme šajās pamatnostādņēs. Atsauces ērtībai turpmāk ir atgādināti daži no Pārredzamības direktīvā definētajiem terminiem. Turklāt piemēro šādas definīcijas, normatīvās atsauces un saīsinājumus.

Normatīvās atsauces

<i>Grāmatvedības direktīva</i>	Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2013/34/ES (2013. gada 26. jūnijs) par noteiktu veidu uzņēmumu gada finanšu pārskatiem, konsolidētajiem finanšu pārskatiem un saistītiem ziņojumiem, ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2006/43/EK un atceļ Padomes Direktīvas 78/660/EEK un 83/349/EEK (grozījumi izdarīti ar Direktīvu 2014/95/ES).
<i>Direktīva par banku un citu finanšu iestāžu pārskatiem</i>	Padomes Direktīva 86/635/EEK par banku un citu finanšu iestāžu gada pārskatiem un konsolidētajiem pārskatiem
<i>ESMA regula</i>	Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1095/2010 (2010. gada 24. novembris), ar ko izveido Eiropas Uzraudzības iestādi (Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestādi), groza Lēmumu Nr. 716/2009/EK un atceļ Komisijas Lēmumu 2009/77/EK (grozījumi izdarīti ar Regulu (ES) 2019/2175).
<i>IAS regula</i>	Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1606/2002 (2002. gada 19. jūlijs) par starptautisko grāmatvedības standartu piemērošanu
<i>Direktīva par apdrošināšanas uzņēmumu gada pārskatiem</i>	Padomes Direktīva 91/674/EEK par apdrošināšanas uzņēmumu gada pārskatiem un konsolidētajiem pārskatiem
<i>Finanšu instrumentu tirgu direktīva jeb MiFID II</i>	Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 15. maija Direktīva 2014/65/ES par finanšu instrumentu tirgiem un ar ko groza Direktīvu 2002/92/EK un Direktīvu 2011/61/ES

Pārredzamības direktīva Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 15. decembra Direktīva 50/109/EK par atklātības prasību saskaņošanu attiecībā uz informāciju par emitentiem, kuru vērtspapīrus atļauts tirgot regulētā tirgū, ar ko groza Direktīvu 2001/34/EK (grozījumi izdarīti ar Direktīvu 2013/50/ES).

Saīsinājumi

<i>CESR</i>	Eiropas Vērtspapīru regulatoru komiteja
<i>EEZ</i>	Eiropas Ekonomikas zona
<i>EECS</i>	Eiropas Uzraudzības koordinācijas darba grupa
<i>ESMA</i>	Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestāde
<i>ES</i>	Eiropas Savienība
<i>GAAP</i>	Vispārpieņemti grāmatvedības principi
<i>IASB</i>	Starptautisko grāmatvedības standartu padome
<i>IFRS</i>	Starptautiskie finanšu pārskatu standarti
<i>IFRS IC</i>	Starptautisko finanšu pārskatu standartu interpretācijas komiteja

Definīcijas

Grāmatvedības direktīvas Grāmatvedības direktīvas ir Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 26. jūnija Direktīva 2013/34/ES par gada finanšu pārskatiem, Padomes Direktīva 91/674/EEK par apdrošināšanas uzņēmumu gada pārskatiem un konsolidētajiem pārskatiem un Padomes Direktīva 86/635/EEK par banku un citu finanšu iestāžu gada pārskatiem un konsolidētajiem pārskatiem.

Korektīvs paziņojums Paziņojums, kuru izdod uzraudzības iestāde vai emitents pēc uzraudzības iestādes ierosmes vai pieprasījuma un ar kuru tiek publiskota informācija par būtiskām neatbilstībām attiecībā uz konkrētiem posteņiem, kas iekļauti jau publicētā

		<p>finanšu informācijā, un, ja tas nav neiespējami, koriģētā informācija.</p>
<i>Finanšu prasību uzraudzība</i>	<i>informācijas izpildes</i>	<p>Pārbaudes par finanšu informācijas atbilstību attiecīgajām finanšu pārskatu sagatavošanas pamatnostādņem, piemērotu pasākumu veikšana saskaņā ar noteikumiem, kas piemērojami atbilstoši Pārredzamības direktīvai, ja uzraudzības procesā tiek konstatēti pārkāpumi, un citu ar uzraudzību saistītu pasākumu veikšana.</p>
<i>Uzraudzības iestāde / Eiropas uzraudzības iestāde</i>		<p>Kompetentās iestādes vai struktūras, kas rīkojas savā vārdā EEZ saskaņā ar noteikumiem, kas piemērojami atbilstoši Pārredzamības direktīvai.</p>
<i>Finanšu pārskats</i>		<p>Gada un starpperioda finanšu pārskati, kas sagatavoti saskaņā ar attiecīgajām finanšu pārskatu sagatavošanas pamatnostādņem, kuru definīciju sk. turpmāk.</p>
<i>Saskaņoti dokumenti</i>		<p>Dokumenti, kas jāpublicē saskaņā ar Pārredzamības direktīvu.</p>
<i>Izcelsmes dalībvalsts</i>		<p>Izcelsmes dalībvalsts saskaņā ar Pārredzamības direktīvas 2. panta 1. punkta i) apakšpunktā izmantoto definīciju.</p>
<i>Uzņēmēja dalībvalsts</i>		<p>Uzņēmēja dalībvalsts saskaņā ar Pārredzamības direktīvas 2. panta 1. punkta j) apakšpunktā izmantoto definīciju.</p>
<i>Emitents</i>		<p>Emitents saskaņā ar Pārredzamības direktīvas 2. panta 1. punkta d) apakšpunktā izmantoto definīciju, izņemot fiziskas personas.</p>
<i>Tirgus (regulētā organizētājs)</i>	<i>dalībnieks tirgus</i>	<p>Tirgus dalībnieks saskaņā ar <i>MiFID II</i> direktīvas 4. panta 1. punkta 18) apakšpunktā izmantoto definīciju.</p>
<i>Regulēta informācija</i>		<p>Regulēta informācija saskaņā ar Pārredzamības direktīvā izmantoto definīciju, t. i., visa informācija, kas emitentam vai jebkurai citai personai, kura pieteikusies vērtspapīru tirgošanas atļaujai regulētā tirgū bez emitenta piekrišanas, ir jādara zināma atklātībai saskaņā ar Pārredzamības direktīvu, 6. pantu Eiropas Parlamenta un Padomes 2003. gada 28. janvāra Direktīvā 2003/6/EK par iekšējās informācijas ļaunprātīgu izmantošanu un tirgus manipulācijām (tirgus ļaunprātīgu izmantošanu)¹ vai saskaņā ar dalībvalstu normatīvajiem un administratīvajiem aktiem,</p>

¹ Direktīvu 2003/6/EK 2014. gada 16. aprīlī aizstāja ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 596/2014. No šīs dienas atsaucies uzskata par atsaucēm uz Regulu (ES) Nr. 596/2014 un lasa saskaņā ar atbilstības tabulu Regulas (ES) Nr. 596/2014 II pielikumā.

ko tās pieņēmušas saskaņā ar Pārredzamības direktīvas 3. panta 1. punktu.

Regulēts tirgus

Regulēts tirgus saskaņā ar *MiFID II* direktīvas 4. panta 21. punktā izmantoto definīciju.

Attiecīgās finanšu pārskatu sagatavošanas pamatnostādnes

IFRS un finanšu pārskatu sagatavošanas pamatnostādnes, ko uzskata par līdzvērtīgām *IFRS*, pamatojoties uz Regulu (EK) Nr. 1569/2007, kā arī valstu vispārpieņemti grāmatvedības principi (valstu *GAAP*), ko izmanto EEZ. Tas ietver arī prasības attiecībā uz vadības ziņojumiem, kuras izriet no Direktīvas par gada finanšu pārskatiem.

Pārbaužu veidi

Mērķorientēta finanšu informācijas pārbaude, pamatojoties uz pieejamiem datiem

Izvērtējums, vai emitenta vienā vai vairākos saskaņotajos dokumentos iekļautās finanšu informācijas iepriekš noteiktie aspekti/jomas atbilst attiecīgajām finanšu pārskatu sagatavošanas pamatnostādņēm. Mērķorientēta pārbaude, pamatojoties uz pieejamiem datiem, neietver nekādu mijiedarbību starp uzraudzības iestādi un emitentu. Pamatojoties uz veiktajām pārbaudes procedūrām, uzraudzības iestāde secina, vai ir pazīmes, ka pastāv pārkāpumi saistībā ar iepriekš noteiktajiem aspektiem/jomām, kas ir analizēti.

Neierobežota finanšu informācijas pārbaude, pamatojoties uz pieejamiem datiem

Visa finanšu informācijas satura novērtēšana, kas iekļauta vienā vai vairākos emitenta saskaņotajos dokumentos, lai apzinātu aspektus/jomas, kur, pēc uzraudzības iestādes domām, ir jāveic turpmāka analīze, un pēc tam novērtēšana, vai finanšu informācija par šiem aspektiem/jomām atbilst attiecīgajām finanšu pārskatu sagatavošanas pamatnostādņēm. Neierobežota pārbaude, pamatojoties uz pieejamiem datiem, neietver nekādu mijiedarbību starp uzraudzības iestādi un emitentu. Pamatojoties uz veiktajām pārbaudes procedūrām, uzraudzības iestāde secina, vai analizētajā finanšu informācijā ir norādes uz pārkāpumiem.

Mērķorientēta finanšu informācijas pārbaude, pamatojoties uz dalīšanos ar informāciju

Izvērtējums, vai emitenta vienā vai vairākos saskaņotajos dokumentos iekļautās finanšu informācijas iepriekš noteiktie aspekti/jomas atbilst attiecīgajām finanšu pārskatu sagatavošanas pamatnostādņēm. Mērķorientēta pārbaude, pamatojoties uz dalīšanos ar informāciju, ietver mijiedarbību starp uzraudzības iestādi un emitentu. Pamatojoties uz

veiktajām pārbaudes procedūrām un informāciju, kas saņemta no emitenta, uzraudzības iestāde secina, vai tā ir atklājusi pārkāpumus saistībā ar iepriekš noteiktiem analizētajiem aspektiem/jomām.

Neierobežota finanšu informācijas pārbaude, pamatojoties uz dalīšanos ar informāciju

Visa finanšu informācijas satura novērtēšana, kas iekļauta vienā vai vairākos emitenta saskaņotajos dokumentos, lai apzinātu aspektus/jomas, kur, pēc uzraudzības iestādes domām, ir jāveic turpmāka analīze, un pēc tam novērtēšana, vai finanšu informācija par šiem aspektiem/jomām atbilst attiecīgajām finanšu pārskatu sagatavošanas pamatnostādnēm. Neierobežota pārbaude, pamatojoties uz dalīšanos ar informāciju, paredz mijiedarbību starp uzraudzības iestādi un emitentu. Pamatojoties uz veiktajām pārbaudes procedūrām un informāciju, kas saņemta no emitenta, uzraudzības iestāde secina, vai tā ir atklājusi pārkāpumus saistībā ar analizētajiem aspektiem/jomām.

III. Mērķis

8. Saskaņā ar *ESMA* regulas 16. pantu *ESMA* var izdot pamatnostādnes saistībā ar *ESMA* regulas 1. panta 2. punktā minētajiem tiesību aktiem, tostarp Pārredzamības direktīvu, lai veidotu konsekventu, efektīvu un konstruktīvu uzraudzības praksi saistībā ar šiem tiesību aktiem un nodrošinātu šo tiesību aktu kopēju, vienveidīgu un konsekventu piemērošanu. *ESMA* uzskata, ka šīs pamatnostādnes atbilst minētajiem mērķiem, jo īpaši ņemot vērā Pārredzamības direktīvas pamatuzdevumus, proti, nodrošināt efektīvu un konsekventu uzraudzību, un noteikumus, saskaņā ar kuriem kompetentajām iestādēm jābūt pilnvarotām pārbaudīt, vai saskaņā ar Pārredzamības direktīvu publicētā finanšu informācija ir sagatavota saskaņā ar attiecīgajām finanšu pārskatu sagatavošanas pamatnostādnēm.
9. Precīzāk, šo pamatnostādņu mērķis ir veidot konsekventu, efektīvu un konstruktīvu uzraudzības praksi un nodrošināt Savienības tiesību aktu kopēju, vienveidīgu un konsekventu piemērošanu, nostiprinot kopīgu pieeju (kā norādīts IAS regulas 16. apsvērumā) finanšu informācijas prasību izpildes uzraudzībai saskaņā ar Pārredzamības direktīvu, lai panāktu atbilstošu un stingru uzraudzības režīmu, tādējādi nostiprinot investoru pārliecību par finanšu tirgiem un izvairoties no regulējuma arbitrāžas. Šīs pamatnostādnes pamatojas uz principiem, tajās ir definēts finanšu informācijas prasību izpildes uzraudzības jēdziens un darbības joma saskaņā ar Pārredzamības direktīvu, sniegts uzraudzības iestāžu raksturojums, aprakstītas ieteicamās informācijas atlases metodes un citi uzraudzības metodikas aspekti, aprakstīts, kāda veida uzraudzības pasākumi uzraudzības iestādēm ir jāizmanto, un skaidrots, kā *ESMA* tiek koordinētas uzraudzības darbības.
10. 2019. gadā tika pārskatītas , 5., 6., 6.a un 6.b pamatnostādņu definīcijas Pamatnostādnēs par finanšu informācijas piemērošanu, lai ņemtu vērā ieteikumus, kas

izriet no 2017. gadā veiktā salīdzinošās pārskatīšanas ziņojuma par šo pamatnostādņu īstenošanu. Šo grozījumu mērķis ir stiprināt uzraudzības konvergenci finanšu informācijas uzraudzības jomā, turpinot saskaņot procedūras, ko veic uzraudzības iestādes, pārbaudot finanšu informāciju, ko emitenti publicē saskaņā ar Pārredzamības direktīvu.

11. Visbeidzot, saskaņā ar Pārredzamības direktīvas 24. panta 4. punkta a) apakšpunktu kompetentajām iestādēm vajadzētu būt visām izmeklēšanas pilnvarām, kas vajadzīgas to funkciju izpildei. Šīs pilnvaras jāizmanto saskaņā ar valsts tiesību aktiem.

IV. Atbilstība un ziņošanas pienākumi

Pamatnostādņu statuss

12. Šajā dokumentā ir iekļautas kompetentajām iestādēm adresētas pamatnostādnes, kas izdotas saskaņā ar *ESMA* regulas 16. pantu. Saskaņā ar *ESMA* regulas 16. panta 3. punktu kompetentās iestādes dara visu iespējamo, lai ievērotu pamatnostādnes.
13. Kompetentajām iestādēm, uz kurām attiecas pamatnostādnes, jānodrošina to ievērošana, iekļaujot tās savā uzraudzības praksē. *ESMA* atzīmē, ka uzraudzības pienākumus, ko aptver šīs pamatnostādnes, veic kompetentās iestādes, kuras ieceļ dalībvalstīs, vai šim nolūkam deleģētas struktūras.² Tomēr galīgo atbildību par Pārredzamības direktīvas noteikumu ievērošanu saglabā ieceltās kompetentās iestādes. Neatkarīgi no struktūrām, kas faktiski nodrošina uzraudzību, kompetentajām iestādēm jāproģām ir pienākums darīt visu iespējamo, lai ievērotu pamatnostādnes.

Ziņošanas prasības

14. Kompetentajām iestādēm, uz kurām attiecas šīs pamatnostādnes, divos mēnešos no dienas, kad pamatnostādnes visās ES oficiālajās valodās ir publicētas *ESMA* tīmekļa vietnē, ir jānosūta paziņojums *ESMA* uz e-pasta adresi corporate.reporting@esma.europa.eu, apstiprinot, vai tās ievēro vai paredz ievērot pamatnostādnes, un, ja tās neievēro vai neparedz ievērot pamatnostādnes, jānorāda iemesli. Ja paziņojums šajā termiņā netiek saņemts, uzskata, ka kompetentās iestādes neievēro pamatnostādnes. Paziņojumu paraugi ir pieejami *ESMA* tīmekļa vietnē. Arī par visām atbilstības statusa izmaiņām jāziņo *ESMA*.

V. Uzraudzības pamatnostādnes

Pamatinformācija

15. *IAS* regulas 16. apsvērumā ir teikts: "Atbilstīgs un stingrs uzraudzības režīms ir galvenais faktors, lai nostiprinātu investoru pārliecību par finanšu tirgiem. Dalībvalstīm saskaņā ar

²Pārredzamības direktīvas 24. pants.

Līguma par Eiropas Savienību 10. pantu ir jāveic attiecīgi pasākumi, lai nodrošinātu atbilstību starptautiskajiem grāmatvedības standartiem. Komisija plāno darboties saskaņoti ar dalībvalstīm, sevišķi ar Eiropas vērtspapīru regulatoru komitejas (*CESR*) starpniecību, lai izveidotu kopīgu pieeju uzraudzībai”.

16. Šajā nolūkā *ESMA* priekšgājēja *CESR* izveidoja Eiropas Uzraudzības koordinācijas darba grupu (*EECS*), forumu, kurā valstu uzraudzības iestādes apmainās ar viedokļiem un apspriest ar finanšu pārskatu sniegšanas prasību uzraudzību saistītu pieredzi. *EECS* ir pastāvīga darba grupa, kas darbojas *ESMA* Uzņēmumu pārskatu pastāvīgās komitejas (*CRSC*) uzraudzībā.
17. Kā minēts 2013. gadā pārskatītajās *EECS* pilnvarās, tās galvenie uzdevumi ir šādi:
 - apspriest jaunas problēmas, ko iesniedz Eiropas uzraudzības iestādes vai *ESMA*;
 - apspriest ievadīšanai *EECS* datubāzē iesniegtos Eiropas uzraudzības iestāžu lēmumus un veiktos pasākumus;
 - gadījumos, kad ir apzināti būtiski jautājumi, ko neaptver finanšu pārskatu standarti vai kas tiek pretrunīgi interpretēti, sagatavot šos jautājumus nosūtīšanai standartu noteikšanas vai interpretēšanas struktūrām, piemēram, *IASB* un *IFRS IC*;
 - kopīgot un salīdzināt praktisko pieredzi uzraudzības jomā, piemēram, saistībā ar informācijas atlasīšanu, riska novērtējumu, pārbaudes metodiku, kontaktiem ar emitentiem un revidentiem;
 - noteikt kopīgas uzraudzības prioritātes un sagatavot paziņojumu par šīm prioritātēm;
 - sniegt konsultācijas par uzraudzības jautājumiem un izstrādāt *ESMA* paziņojumu, atzinumu un pamatnostādņu projektus;
 - palīdzēt *ESMA* veikt pētījumus un pārbaudes par *IFRS* praktisko piemērošanu;
 - konsultēt *ESMA* par lēmumu izlases publicēšanu;
 - organizēt izglītojošus pasākumus uzraudzības iestādēm.
18. *CESR* attiecīgi 2003. gada aprīlī un 2004. gada aprīlī izstrādāja standartus Nr. 1 un 2 par finanšu informācijas prasību izpildes uzraudzību Eiropā (*CESR/03-073* un *CESR/03-317c*). Šajos standartos bija paredzēta kopīga pieeja, nosakot principus, definējot uzraudzību un tās darbības jomu, uzraudzības iestāžu raksturlielumus, informācijas atlasēšanas metodes un citas piemērojamas uzraudzības metodes, uzraudzības pasākumus un koordinēšanu.
19. Saistībā ar standartu izmantošanu un *EECS* diskusijām par uzraudzības lēmumiem un citu uzraudzības pieredzi tika izveidota grupa, kas strādāja *CRSC* vadībā, veicot faktu vākšanas pētījumu par īstenotajiem pasākumiem. Ievērojot tā rezultātus, *CRSC* 2010. gada jūnijā nolēma pārskatīt *CESR* uzraudzības standartus, lai ņemtu vērā ar standartu izmantošanu saistīto pieredzi, kas bija uzkrāta kopš 2005. gada.

20. *ESMA 2017. gadā veica salīdzinošu pārskatu par šo pamatnostādņu īstenošanu. Šī salīdzinošā pārskata secinājumu un konstatējumu rezultātā tika pārskatītas 5. un 6. pamatnostādnes definīcijas un iekļautas 6.a un 6.b pamatnostādne.*
21. Pamatnostādnes ir šā darba rezultāts. Tās pamatojas uz principiem — galvenie principi ir izcelti treknrakstā, bet punktos, kuros sniegti skaidrojumi, plašāks izklāsts un piemēri, ir izmantoti parastie burti. Uzraudzības iestādēm pamatnostādnes jāievēro kopumā, t. i., jāņem vērā tiklab izceltie, kā neizceltie punkti.

Uzraudzības mērķis

22. **Saskaņotos dokumentos iekļaujamas finanšu informācijas prasību izpildes uzraudzības mērķis ir veicināt attiecīgās finanšu pārskatu sagatavošanas pamatnostādņu konsekventu piemērošanu, tādējādi nodrošinot investoru un citu saskaņotu dokumentu lietotāju lēmumu pieņemšanas procesā būtiskas finanšu informācijas pārredzamību. Ar finanšu informācijas uzraudzību uzraudzības iestādes palīdz aizsargāt investorus un veicināt to pārliecību par tirgiem, vienlaikus palīdzot izvairīties no regulējuma arbitrāžas.**
23. Lai investori un citi saskaņotu dokumentu lietotāji varētu salīdzināt dažādu emitentu finanšu informāciju, ir svarīgi, lai šīs informācijas pamatā būtu attiecīgās finanšu pārskatu sagatavošanas pamatnostādņu konsekventa piemērošana tādā nozīmē, ka gadījumos, kad fakti un apstākļi ir līdzīgi, informācijas atzīšanai, sniegšanai, novērtēšanai un/vai atklāšanai ir jābūt līdzīgai, ciktāl to prasa šīs finanšu pārskatu sagatavošanas pamatnostādnes.
24. Lai garantētu, ka finanšu informācijas prasību izpildes uzraudzību visā EEZ notiek līdzīgi, uzraudzības iestādēm ir jābūt vienādei izpratnei par šajās pamatnostādnēs izklāstītajiem principiem un konsekventi jāreaģē gadījumos, kad tiek konstatētas atkāpes no attiecīgajām finanšu pārskatu sagatavošanas pamatnostādnēm.
25. Uzraudzības mērķis ir ne vien veicināt attiecīgo finanšu pārskatu sagatavošanas pamatnostādņu konsekventu piemērošanu, sekmējot iekšējā tirgus efektīvu darbību, kam ir svarīga nozīme finanšu stabilitātes nodrošināšanā, bet arī izvairīties no regulējuma arbitrāžas.

Uzraudzības jēdziens

26. **Šajās pamatnostādnēs finanšu informācijas prasību izpildes uzraudzību definē kā pārbaudes par finanšu informācijas atbilstību attiecīgajām finanšu pārskatu sagatavošanas pamatnostādnēm, piemērotu pasākumu veikšanu saskaņā ar noteikumiem, kas piemērojami atbilstoši Pārredzamības direktīvai, ja uzraudzības procesā tiek konstatēti pārkāpumi, un citu ar uzraudzību saistītu pasākumu veikšanu.**
27. Finanšu informācijas prasību izpildes uzraudzība nozīmē, ka finanšu informācija tiek pārbaudīta, lai novērtētu, vai tā atbilst attiecīgajām finanšu pārskatu sagatavošanas

pamatnostādnēm. Lai finanšu informācijas prasību izpildes uzraudzība būtu efektīva, gadījumos, kad tiek konstatētas atkāpes no attiecīgajām finanšu pārskatu sagatavošanas pamatnostādnēm, uzraudzības iestādēm ir jāveic arī piemēroti pasākumi saskaņā ar šīm pamatnostādnēm, lai nodrošinātu, ka vajadzības gadījumā tirgus dalībniekiem tiek sniegta precīza informācija, kas atbilst attiecīgajām finanšu pārskatu sagatavošanas pamatnostādnēm.

28. Uzraudzības iestādes var arī censties veicināt atbilstību, izdodot brīdinājumus un citas publikācijas, lai palīdzētu emitentiem sagatavot finanšu pārskatus saskaņā ar attiecīgajām finanšu pārskatu sagatavošanas pamatnostādnēm.

Uzraudzības darbības joma

29. **Šīs pamatnostādnes attiecas uz finanšu informācijas prasību izpildes uzraudzību saskaņotos dokumentos, ko sagatavo emitenti. Tās var izmantot arī finanšu informācijas prasību uzraudzībā, pamatojoties uz citām prasībām, kas emitentiem jāievēro saskaņā ar valsts tiesību aktiem.**
30. Kā norādīts pamatnostādņu ievadā, tās var tikt piemērotas saistībā ar jebkurām attiecīgajām finanšu pārskatu sagatavošanas pamatnostādnēm, ko izmanto EEZ sarakstos iekļauti emitenti, jo vajadzība aizsargāt investorus nav atkarīga no finanšu pārskatu sagatavošanas pamatnostādnēm, ko emitenti izmanto. Visiem emitentiem, kuru juridiskā adrese atrodas EEZ, konsolidētajos pārskatos obligāti jāizmanto *IFRS*, bet dalībvalstis var atļaut vai pieprasīt atsevišķos finanšu pārskatos izmantot vietējos *GAAP*.
31. Tomēr pamatnostādnes neattiecas uz nefinanšu prasību uzraudzību saskaņā ar Grāmatvedības direktīvas 19. punkta a) apakšpunktu un 29. panta a) apakšpunktu.
32. **1. pamatnostādne. Ja prasību izpildes uzraudzībā saskaņā ar noteikumiem, kuri piemērojami atbilstoši Pārredzamības direktīvai, attiecas uz finanšu informāciju, ko darījuši zināmu emitenti, kuru juridiskā adrese atrodas ārpus EEZ (t. i., trešo valstu emitenti), Eiropas uzraudzības iestādēm ir jāgādā, lai tiem ir pieejami atbilstoši kvalificēti resursi, vai finanšu informācijas prasību izpildes uzraudzība jākoordinē ar ESMA un citām Eiropas uzraudzības iestādēm, lai nodrošinātu, ka to rīcībā ir attiecīgi resursi un speciālās zināšanas. Eiropas uzraudzības iestādēm finanšu informācijas prasību izpildes uzraudzība ir jākoordinē ar ESMA, lai šādu emitentu finanšu informācijas apstrādē nodrošinātu konsekvenci.**
33. Saskaņā ar Pārredzamības direktīvu par prasību izpildes uzraudzību attiecībā uz trešo valstu emitentu finanšu informāciju atbild uzraudzības iestāde izcelsmes dalībvalstī EEZ teritorijā. Šādos gadījumos emitents var sagatavot finanšu informāciju, ES apstiprināto *IFRS* vietā izmantojot citus vispārpieņemtus grāmatvedības principus (*GAAP*), kas saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1569/2007 ir atzīti par līdzvērtīgiem. Šīs pamatnostādnes piemēro arī prasību izpildes uzraudzībai attiecībā uz tādu emitentu finanšu informāciju, kuru juridiskā adrese atrodas trešās valstīs un kuri izmanto finanšu pārskatu sagatavošanas pamatnostādnes, kas saskaņā ar iepriekš minēto regulu un tās turpmākajiem grozījumiem ir atzītas par līdzvērtīgām *IFRS*.

34. Šādos gadījumos, ja Eiropas uzraudzības iestāde nolemj, ka tai nav lietderīgi vai nav iespējams veikt finanšu informācijas prasību izpildes uzraudzību pašai, tā saskaņā ar vienošanos var uzdot veikt pārbaudi par atbilstību attiecīgajām finanšu pārskatu sagatavošanas pamatnostādnēm citām uzraudzības iestādēm vai centralizētai darba grupai, ko pēc uzraudzības iestādes lūguma izveido ESMA. Tomēr par uzraudzības lēmumu vienmēr atbild uzraudzības iestāde izcelsmes dalībvalstī EEZ teritorijā.
35. Saskaņā ar Pārredzamības direktīvu dalībvalstis var slēgt sadarbības līgumus par informācijas apmaiņu ar trešo valstu kompetentajām iestādēm, kurām attiecīgie tiesību akti ļauj veikt jebkādu uzdevumu, kas uzdoti saskaņā ar direktīvu.

Eiropas uzraudzības iestādes

36. Saskaņā ar Pārredzamības direktīvu ieviešanas pienākumus veic katrā dalībvalstī ieceltas kompetentās iestādes un/vai dažos gadījumos citas struktūras, kam šajā nolūkā piešķirtas deleģētas pilnvaras.
37. Saskaņā ar Pārredzamības direktīvu dalībvalstis ieceļ centrālo kompetento administratīvo iestādi, kas atbild par direktīvā paredzēto pienākumu izpildi un par to, lai tiktu piemēroti atbilstoši direktīvai pieņemtie noteikumi. Taču dalībvalstis var iecelt citu kompetento iestādi, kas nav centrālā kompetentā iestāde, lai tā pārbaudītu, vai Pārredzamības direktīvā minētā informācija ir sagatavota saskaņā ar attiecīgajām finanšu pārskatu sagatavošanas pamatnostādnēm, un gadījumos, kad tiek konstatēti pārkāpumi, veiktu piemērotus pasākumus.
38. Dalībvalstis var arī ļaut savām centrālajām kompetentajām iestādēm deleģēt uzdevumu izpildi. Par uzraudzību atbild ieceltā kompetentā iestāde neatkarīgi no tā, vai tā veic uzraudzību pati vai ir deleģējusi šo uzdevumu citai iestādei. Deleģētajām struktūrām ir jādarbojas to iestāžu uzraudzībā, kas tās deleģējušas, un jāatskaitās šīm iestādēm. Katrā ziņā galīgo atbildību par Pārredzamības direktīvas noteikumu ievērošanas uzraudzību, tostarp atbildību par atbilstoša uzraudzības procesa izveidi un uzturēšanu uzņemas attiecīgo dalībvalstu ieceltās kompetentās iestādes.
39. Saskaņā ar Pārredzamības direktīvu uzraudzības iestādēm, kas atbild par finanšu informācijas prasību izpildes uzraudzību, ir vismaz šādas pilnvaras:
 - a) pilnvaras pārbaudīt, vai finanšu informācija saskaņotajos dokumentos atbilst attiecīgajām finanšu pārskatu sagatavošanas pamatnostādnēm;
 - b) tiesības pieprasīt informāciju un dokumentus no emitentiem un to revidentiem;
 - c) iespējas veikt pārbaudes uz vietas; un
 - d) pilnvaras nodrošināt, lai investori tiktu informēti par konstatētiem būtiskiem pārkāpumiem un laicīgi saņemtu koriģētu informāciju.
40. Lai uzraudzības procesā nodrošinātu visas attiecīgās informācijas pieejamību, uzraudzības iestādēm, pildot savas funkcijas, saskaņā ar Pārredzamības direktīvu ir tiesības pieprasīt informāciju no akcionāriem un citām personām, kas izmanto emitenta

- akciju balsstiesības, un no personām, kuras kontrolē šīs personas vai atrodas to kontrolē.
41. Pildot savas funkcijas, uzraudzības iestādēm ir jāpieprasa vajadzīgā informācija neatkarīgi no tā, vai ir konstatētas pazīmes, kas liecina par finanšu informācijas neatbilstību attiecīgajām finanšu pārskatu sagatavošanas pamatnostādnēm.
 42. **2. pamatnostādne. Uzraudzības iestādēm ir jānodrošina efektīva finanšu informācijas prasību izpildes uzraudzība. Lai to nodrošinātu, to rīcībā ir jābūt pietiekamiem cilvēkresursiem un finanšu resursiem. Personālam ir jābūt profesionāli kvalificētam, ar pieredzi attiecīgo finanšu pārskatu sagatavošanas pamatnostādņu jomā un pietiekamam skaita ziņā, ņemot vērā to emitentu skaitu, uz kuriem attiecas finanšu informācijas prasību izpildes uzraudzība, šo emitentu raksturlielumus, to finanšu pārskatu sarežģītību un spēju piemērot attiecīgām finanšu pārskatu sagatavošanas pamatnostādnēm.**
 43. Lai nodrošinātu efektīvu finanšu informācijas prasību izpildes uzraudzību, uzraudzības iestāžu rīcībā ir jābūt pietiekamiem resursiem. Apsverot vajadzīgo personāla skaitu, svarīga nozīme ir to emitentu skaitam, uz kuriem attiecas uzraudzības darbības joma, finanšu informācijas sarežģītībai, kā arī to personu, kas sagatavo finanšu informāciju, un revidentu spējai piemērot attiecīgās finanšu pārskatu sagatavošanas pamatnostādnes. Iespējamībai, ka emitents tiks izraudzīts pārbaudei, un pārbaudes apjomam ir jābūt tādiem, lai tie netiktu ierobežoti resursu trūkuma dēļ, radot apstākļus regulējuma arbitrāžai.
 44. Finanšu resursiem ir jābūt pietiekamiem, lai finanšu informācijas prasību izpildes uzraudzībā varētu izmantot nepieciešamo personāla skaitu un pakalpojumus. Turklāt finanšu resursiem ir jābūt pietiekamiem, lai nodrošinātu, ka personāls ir profesionāli kvalificēts un pieredzējis.
 45. **3. pamatnostādne. Uzraudzības iestādēm ir jāgarantē pietiekama neatkarība no valdības, emitentiem, revidentiem, citiem tirgus dalībniekiem un regulētā tirgus organizētāja (tirgus dalībnieka). Neatkarība no valdības nozīmē, ka valdība nevar nepamatoti ietekmēt uzraudzības iestāžu pieņemtos lēmumus. Neatkarība no emitentiem un revidentiem cita starpā ir jāpanāk, izmantojot ētikas kodeksus un uzraudzības iestāžu valdes sastāvu.**
 46. Lai nodrošinātu atbilstošu investoru aizsardzību un izvairītos no regulējuma arbitrāžas, ir svarīgi, lai politiskās sistēmas dalībnieki, emitenti un to revidenti nepamatoti neietekmētu uzraudzības iestādes. Uzraudzības pienākumus nevajadzētu uzticēt tirgus dalībniekiem (regulētā tirgus organizētājam), jo tas radītu ar interešu konfliktiem saistītas problēmas, ņemot vērā, ka emitenti, uz kuriem attiecas uzraudzība, vienlaikus ir tirgus dalībnieku (regulētā tirgus organizētāja) klienti.
 47. Valdība nedrīkstētu nepamatoti ietekmēt uzraudzības iestādes, kad tās uzraudzības procesā pieņem lēmumus saistībā ar finanšu informācijas prasību ex-ante vai ex-post uzraudzību. Turklāt ir jāizslēdz iespēja ar valdības iejaukšanos mainīt uzraudzības iestāžu valdes vai citu lēmumu pieņemšanas struktūru sastāvu, kamēr nav beidzies to

locekļu pilnvaru termiņš (izņemot gadījumus, kad pastāv ārkārtas apstākļi, kas liek šādi rīkoties), jo tas var mazināt uzraudzības procesa neatkarību.

48. Attiecībā uz neatkarību no emitentiem un revidentiem uzraudzības iestādēm ir jāveic vajadzīgie pasākumi, lai garantētu pietiekamu neatkarību, ietverot (bet neaprobežojoties ar) uzraudzības procesā iesaistītajiem darbiniekiem paredzētu ētikas kodeksu izstrādi, uzteikuma termiņu noteikšanu un prasību garantēt, ka finanšu informācijas prasību uzraudzībā iesaistītie darbinieki nepārkāps neatkarības prasības attiecību ar iesaistīto emitentu vai revidentu firmu dēļ. Ir jāizslēdz iespēja, ka emitentu un revidentu pārstāvjiem kopā vai atsevišķi ir balsu vairākums uzraudzības iestāžu lēmumu pieņemšanas struktūrās.

Iepriekšēja apstiprināšana

49. **4. pamatnostādne. Gadījumos, kad ir atļauta iepriekšēja apstiprināšana, ir jāievēro formāla procedūra un iepriekšēja apstiprināšana ir jāveic tikai pēc tam, kad emitents un tā revidents ir finalizējuši savu nostāju attiecībā uz piemērojamo grāmatvedības metodi.**
50. Finanšu informācijas prasību uzraudzības sākuma punkts parasti ir publicēta finanšu informācija. Tāpēc tā pēc būtības ir ex-post darbība, ko veic saskaņā ar šajās pamatnostādnēs minētajām pārbaudes procedūrām un piemēro finanšu informācijai, kas atlasīta, pamatojoties uz šajās pamatnostādnēs minētajās atlasēs metodēs izmantotajiem kritērijiem.
51. Taču dažām uzraudzības iestādēm ir labi izstrādāta iepriekšējas apstiprināšanas sistēma, kas emitentiem ļauj iegūt izpildes uzraudzības lēmumu ex-ante, t. i., pirms attiecīgās finanšu informācijas publicēšanas. Saskaņā ar šīm pamatnostādnēm gadījumos, kad uzraudzības iestādes izmanto iepriekšēju apstiprināšanu, ir jāievēro daži nosacījumi. Konkrēti, emitentam un tā revidentam, ievērojot visus konkrētos faktus un apstākļus, ir jābūt noteikušiem piemērojamo grāmatvedības metodi, lai iepriekšējas apstiprināšanas lēmumu būtu iespējams pieņemt, pamatojoties uz tādu pašu informācijas līmeni, kāds būtu ex-post lēmuma gadījumā. Tas ļauj izvairīties no iepriekšējas apstiprināšanas lēmumu kļūšanas par vispārīgām interpretācijām.
52. Veicot iepriekšēju apstiprināšanu, ir jāievēro formāla procedūra, t. i., uzraudzības iestādēm ir jāpieņem atbilstošs lēmums tādā pašā veidā, kā tiek pieņemti ex-post lēmumi. Tas nozīmē, ka nedrīkst pieļaut iespēju, ka uzraudzības iestāde pēc finanšu informācijas publicēšanas maina savu nostāju, izņemot gadījumus, kad laikposmā no dienas, kad uzraudzības iestāde ir paudusi savu nostāju, līdz finanšu informācijas publicēšanas dienai ir mainījušies fakti un apstākļi vai šādai rīcībai ir cits būtisks pamats. Tas neizslēdz citas uzraudzības iestāžu, emitentu un to revidentu diskusijas par grāmatvedības jautājumiem, ja to rezultātā netiek pieņemts lēmums.

Informācijas atlases metodes

53. **5. pamatnostādne. Uzraudzībā parasti izmanto informācijas atlasī. Atlases modeļa pamatā ir jābūt jauktam modelim, kurā ar risku pamatota pieeja ir apvienota ar paraugu atlases un rotācijas pieeju. Ar risku pamatotā pieejā ir jāņem vērā neatbilstību risks, kā arī neatbilstību ietekme uz finanšu tirgiem. Atlases modelim būtu jānodrošina, ka katrs emitents tiek pārbaudīts vismaz vienu reizi uzraudzības iestādes izvēlētajā laikposmā.**
54. Atlases pamatā jābūt uz risku balstītai pieejai, nejaušai atlasei un rotācijai. Tikai ar risku pamatota pieeja nozīmētu, ka uzraudzībai nekad netiktu pakļauti visi emitenti, kas neatbilst uzraudzības iestādes noteiktajiem riska kritērijiem. Vienmēr ir jāpastāv iespējai, ka emitents tiks izraudzīts pārbaudei. Izmantojot tikai gadījumrakstura paraugu atlases sistēmu, varētu gadīties, ka pārbaudei laicīgi netiktu izraudzīti emitenti ar augstu riska pakāpi. Tas pats varētu gadīties, ja tiktu izmantota tikai rotācijas sistēma, turklāt nav izslēgts, ka šajā gadījumā emitents spētu aprēķināt savu finanšu pārskatu iespējamo pārbaudes laiku.
55. Novērtējot risku, ir jāapsver neatbilstību iespējamība kopā ar neatbilstību potenciālo ietekmi uz finanšu tirgiem. Ir jāpievērš uzmanība finanšu pārskatu sarežģītībai. Pēc iespējas ir jāņem vērā tādi raksturlielumi kā emitenta un tā pārvaldības riska profils, pārvaldības ētikas standarti, pieredze un spēja vai gatavība pareizi piemērot attiecīgās finanšu pārskatu sagatavošanas pamatnostādnes, kā arī emitentu revidentu pieredzes līmenis, strādājot ar attiecīgajām finanšu pārskatu sagatavošanas pamatnostādnēm. Lielāki emitenti parasti saskaras ar sarežģītākiem grāmatvedības jautājumiem, bet mazāku un/vai jaunu emitentu vidū biežāk varētu būt sastopami mazāki resursi un mazāka pieredze grāmatvedības standartu piemērošanā. Tāpēc būtiski faktori ir ne vien emitentu skaits, bet arī to raksturlielumi.
56. Revidentu ziņojumos iekļautas vai citādi sniegtas norādes par neatbilstībām parasti nozīmē, ka attiecīgo finanšu informāciju izvēlas pārbaudei. Saņemot revidentu vai regulatīvu struktūru norādes par neatbilstībām, kā arī pamatotas sūdzības, ir jāapsver uzraudzības pārbaudžu veikšana. No otras puses, nav jāuzskata, ka revidenta atzinums bez piezīmēm pierāda, ka nepastāv neatbilstību risks. Uzraudzības pārbaudžu veikšana ir jāapsver, ja saņemta sūdzība pēc rūpīgas iepriekšējās pārbaudes šķiet ticama un atbilstoša, kā arī uzraudzības pārbaudes pamatojums.
57. Lai nodrošinātu Eiropas uzraudzības konvergenci, piemērojot attiecīgos atlases kritērijus, uzraudzības iestādēm ir jāņem vērā kopējās uzraudzības prioritātes, ko nosaka uzraudzības iestādes kopīgi ar ESMA.
58. Informācijas atlases modeļiem ir jāatbilst ESMA uzraudzības paziņojumam par atlasī. Atlases kritēriji nav publiski izpaužami, jo īpaši tāpēc, lai emitenti nevarētu noteikt laiku, kad tiks veikta to pārbaude. Uzraudzības iestādēm informācijas nolūkā ir jāpaziņo ESMA kritēriji, kas ir izmantoti to valsts atlases metodē, un iespējamie turpmākie grozījumi. ESMA saskaņā ar ESMA regulas noteikumiem nodrošina šīs informācijas konfidencialitāti. Šī informācija ir pamats iespējamiem turpmākiem pilnveidojumiem, ko varētu paredzēt saistībā ar atlases metodēs izmantotajiem kritērijiem.

Pārbaudes procedūras

59. **6. pamatnostādne.** Kā daļa no uzraudzības procesā uzraudzības iestādēm ir jānoskaidro visefektīvākais finanšu informācijas prasību uzraudzības veids. Kā daļu no ex post darbībām attiecībā uz finanšu informācijas prasību uzraudzību emitentiem, kas izraudzīti izpildes uzraudzībai, uzraudzības iestādes var izmantot:

- a) neierobežotas pārbaudes, pamatojoties uz dalīšanos ar informāciju,
- b) mērķorientētas pārbaudes, pamatojoties uz dalīšanos ar informāciju,
- c) neierobežotas pārbaudes, pamatojoties uz pieejamiem datiem, un
- d) mērķorientētas pārbaudes, pamatojoties uz pieejamiem datiem.

Neierobežotām pārbaudēm, pamatojoties uz dalīšanos ar informāciju, parasti vajadzētu veidot vismaz 33 % no visām pārbaudēm, kas veiktas attiecīgajā gadā, vai vismaz 10 % no to emitentu kopskaita, kas atrodas uzraudzības nodrošinātāja uzraudzībā gada sākumā.

60. Pārbaudes, pamatojoties uz dalīšanos ar informāciju, ietver informācijas apmaiņu starp emitentu un uzraudzības iestādi par pārbaudāmo finanšu informāciju. Mijiedarbība starp emitentu un uzraudzības iestādi var notikt, piemēram, ja uzraudzības iestāde uzdod jautājumus emitentam, pieprasa apliecinājošus dokumentus vai veic pārbaudes uz vietas.

61. Pārbaudēm, pamatojoties uz dalīšanos ar informāciju, vajadzētu būt primārajai procedūrai finanšu informācijas pārbaudēs, tāpēc būtu jāierobežo pārbaudes, pamatojoties uz pieejamiem datiem. Turklāt tikai mērķorientētu pārbaudi, pamatojoties uz dalīšanos ar informāciju, izmantošana uzraudzības nolūkos nav uzskatāma par pietiekamu.

62. Ja uzraudzības iestāde konkrētajā gadā neatbilst nevienai no 59. punktā noteiktajām robežvērtībām, tai būtu jāspēj paskaidrot, kāpēc tā nav varējusi sasniegt šīs robežvērtības.

63. **6.a pamatnostādne.** Uzraudzības iestādes uzraudzības modeļa mērķim vajadzētu būt novērtēt, vai emitentu finanšu informācija atbilst attiecīgās finanšu pārskatu sistēmas atzišanas, novērtēšanas, uzrādīšanas un atklāšanas principiem. Turklāt uzraudzības iestādēm būtu jāpārbauda, vai vadības ziņojumā iekļautā finanšu informācija atbilst finanšu pārskatos iekļautajai informācijai un atbilst attiecīgajai finanšu pārskatu sistēmai.

64. Novērtējums par to, vai finanšu informācija atbilst attiecīgajai finanšu pārskatu sistēmai, neprasa uzraudzības iestādēm sniegt pozitīvu pārliecību, ka finanšu informācija atbilst attiecīgajai finanšu pārskatu sistēmai. Tomēr, ja pārbaudes laikā uzraudzības iestāde secina, ka tā ir saskārusies ar būtiski nepatiesu informāciju vai nebūtisku atkāpi, kā noteikts 7. pamatnostādnes 70. punktā, uzraudzības iestādei būtu jāpiemēro 7. pamatnostādnes 69. punktā noteiktās uzraudzības darbības.

65. Pēc pārbaudes uzraudzības iestāde var atspoguļot secinājumus kādā no šiem veidiem:

- a) lēmums, ka turpmāka pārbaude nav vajadzīga;
 - b) lēmums, kurā uzraudzības iestāde apstiprina, ka konkrēta grāmatvedības metode atbilst attiecīgajām finanšu pārskatu sagatavošanas pamatnostādnēm un uzraudzības pasākumi nav jāveic;
 - c) lēmums, kurā uzraudzības iestāde secina, ka konkrēta grāmatvedības metode neatbilst attiecīgajām finanšu pārskatu sagatavošanas pamatnostādnēm, un norāda, vai ir konstatētas būtiskas neatbilstības vai nebūtiskas atkāpes un vai ir jāveic uzraudzības pasākumi.
66. Uzraudzības iestādēm būtu jānodrošina, ka veiktās pārbaudes procedūras ir pietiekamas, lai panāktu efektīvu uzraudzības procesu, un ka pārbaude un tās secinājumi tiek pienācīgi dokumentēti.
67. **6.b pamatnostādne. Lai nodrošinātu, ka izmantotās pārbaudes procedūras un ar tām saistītie secinājumi ir pamatoti, uzraudzības iestādēm būtu jāievieš veikto pārbažu kvalitātes pārskati.**
68. Kvalitātes pārskati būtu jāveic darbiniekiem, kuriem ir attiecīga pieredze un zināšanas attiecīgajā finanšu pārskatu sistēmā vai pārbaudāmajos grāmatvedības jautājumos.

Uzraudzības pasākumi

69. **7. pamatnostādne. Uzraudzības iestādei pēc savas ierosmes būtu jāizmanto turpmāk minētie pasākumi. Konstatējot būtiskas neatbilstības, uzraudzības iestādei saskaņā ar 73. punktā izklāstītajiem apsvērumiem ir laicīgi jāveic vismaz viens no šādiem pasākumiem:**
- a) jāpieprasa finanšu pārskatu atkārtota izdošana,
 - b) jāpieprasa korektīvs paziņojums;
 - c) attiecīgos gadījumos jāpieprasa veikt labojumus turpmākajos finanšu pārskatos, pārveidojot salīdzināmo informāciju.
70. **Ja nebūtiska atkāpe no attiecīgajām finanšu pārskatu sagatavošanas pamatnostādnēm apzināti nav koriģēta, lai radītu konkrētu priekšstatu par emitenta finanšu stāvokli, finanšu rādītājiem vai naudas plūsmām, uzraudzības iestādei ir jāveic tādi pasākumi, it kā atkāpe ir būtiska.**
71. **Ja tiek konstatēta nebūtiska atkāpe no attiecīgajām finanšu pārskatu sagatavošanas pamatnostādnēm, bet pastāv ievērojams risks, ka tā nākotnē varētu kļūt būtiska, uzraudzības iestādei ir jāpaziņo emitentam par šo atkāpi.**
72. **Kad ir novērtēts būtiskums, līdzīgu pārkāpumu gadījumā ir jāizmanto līdzīgi pasākumi.**
73. Lemjot par piemērojamo pasākumu veidu, uzraudzības iestādei ir jāņem vērā šādi apsvērumi:

- a) saskaņā ar uzraudzības iestādes spēkā esošajām pilnvarām, izšķiroties starp finanšu pārskatu atkārtotas izdošanas vai korektīva paziņojuma pieprasīšanu, jāatceras, ka galīgais mērķis ir labākās iespējamās informācijas sniegšana investoriem, tāpēc ir jāizvērtē, vai sākotnējie finanšu pārskati un korektīvs paziņojums nodrošina lietotājiem lēmumu pieņemšanai vajadzīgo pietiekamo skaidrību, vai tomēr labākais risinājums ir finanšu pārskatu atkārtota izdošana;
- b) izšķiroties starp prasību veikt labojumus turpmākajos finanšu pārskatos vai publicēt korektīvu paziņojumu, vai agrāk atkārtoti izdot finanšu pārskatus, ir jāapsver dažādi faktori, proti:
- lēmuma pieņemšanas laiks: piemēram, ja lēmums tiek pieņemts ļoti īsu laiku pirms finanšu pārskatu publicēšanas dienas, atbilstošs risinājums varētu būt prasība veikt labojumus turpmākajos finanšu pārskatos;
 - lēmuma veids un saistītie apstākļi:
 - ja lēmuma pieņemšanas laikā tirgus ir pietiekami informēts, uzraudzības iestāde varētu pieprasīt veikt labojumus turpmākajos finanšu pārskatos;
 - ja lēmums attiecas vienīgi uz informācijas noformējumu finanšu pārskatos, nevis uz tās būtību (piemēram, informācija ir skaidri sniegta piezīmēs, lai gan saskaņā ar attiecīgajām finanšu pārskatu sagatavošanas pamatnostādņēm tā jānorāda primārajos finanšu pārskatos), uzraudzības iestāde arī varētu pieprasīt veikt labojumus turpmākajos finanšu pārskatos.

Lēmumā ir skaidri jānorāda, kāpēc ir izvēlēta labojumu publicēšana turpmākajos finanšu pārskatos.

74. **8. pamatnostādne. Nosakot būtiskumu finanšu informācijas uzraudzības mērķiem, tas ir jādara saskaņā ar attiecīgajām finanšu pārskatu sagatavošanas pamatnostādņēm, kas izmantotas finanšu informācijas sagatavošanai pārskata datumā.**
75. **9. pamatnostādne. Uzraudzības iestādei ir jāgādā, lai emitenti, kam pasākumi piemēroti, saskaņā ar tiem atbilstoši rīkotos.**
76. Tā kā būtiskas neatbilstības pēc definīcijas varētu ietekmēt investoru un citu saskaņotu dokumentu lietotāju lēmumus, ir svarīgi ne vien informēt lietotājus par neatbilstībām, bet arī, ja tas ir iespējams, laicīgi tiem sniegt korigēto informāciju. Tāpēc gadījumos, kad tiek piemēroti 7. pamatnostādnes a) vai b) apakšpunktā minētie pasākumi, pašam emitentam un/vai uzraudzības iestādei attiecīgā finanšu informācija un veiktie pasākumi, ja tas nav neiespējami, ir jādara zināmi tirgus dalībniekiem.

Koordinācija Eiropas līmenī

77. **10. pamatnostādne. Lai uzraudzībā panāktu augstu saskaņotības līmeni, Eiropas uzraudzības iestādēm EECS sanāksmēs ir jāapspriežas un jādalās pieredzē par attiecīgās finanšu pārskatu sagatavošanas pamatnostādnes, galvenokārt IFRS,**

piemērošanu. Turklāt Eiropas uzraudzības iestādēm saskaņoti ar ESMA katru gadu ir jānosaka kopīgas uzraudzības prioritātes.

78. Lai uzraudzībā panāktu augstu saskaņotības līmeni, *ESMA* ir ieviesusi regulāras *EECS* sanāksmes, kurās ir pārstāvētas visas Eiropas uzraudzības iestādes un kurās tām ir jāpiedalās.
79. Lai veicinātu uzraudzības konverģenci, uzraudzības iestādēm saskaņoti ar *ESMA* ir jāapzina ar finanšu informācijas prasību uzraudzību EEZ saistīti kopīgi grāmatvedības jautājumi, kas ir jāpublisko pietiekami laicīgi pirms pārskata gada beigām. Lielākajai daļai jomu ir jābūt kopīgām, tomēr dažas no tām varētu neattiekties uz visām valstīm vai varētu būt specifiskas dažām nozarēm. Jomas ir jādefinē pietiekami laicīgi, lai uzraudzības iestādes varētu iekļaut uzraudzības programmās kā pārbaudāmas jomas.
80. **11. pamatnostādne. Par uzraudzību ir atbildīgas valstu uzraudzības iestādes, tomēr, lai veicinātu uzraudzības prakses saskaņošanu un starp uzraudzības iestādēm garantētu konsekventu pieeju attiecīgo finanšu pārskatu sagatavošanas pamatnostādņu piemērošanai, ex-ante un ex-post lēmumi ir jākoordinē EECS. Eiropas uzraudzības iestādēm saskaņoti ar ESMA ir jāapzina arī grāmatvedības problēmas un jāsniedz tehniskas konsultācijas, lai palīdzētu sagatavot ESMA paziņojumus un/vai atzinumus.**
81. Lai gan pasākumi tiek veikti valsts līmenī, vienota vērtspapīru tirgus izveide nozīmē, ka visās dalībvalstīs jābūt vienādai investoru aizsardzībai. Konsekventai finanšu informācijas prasību izpildes uzraudzībai EEZ ir vajadzīga koordinācija starp uzraudzības iestādēm un pasākumu saskaņošanu augstā līmenī. Lai nodrošinātu pienācīgu un stingru finanšu informācijas prasību uzraudzību un izvairītos no regulējuma arbitražas, *ESMA* veicina uzraudzības pieeju saskaņošanu, koordinējot uzraudzības iestāžu pieņemtos ex-ante un ex-post lēmumus.
82. Grāmatvedības standartu izdošana un to piemērošanas interpretēšana ir standartu noteicēju kompetencē. Tāpēc *ESMA* un uzraudzības iestādes neizdod emitentiem adresētus vispārīgus *IFRS* piemērošanas norādījumus. Tomēr, veicot uzraudzības darbības, uzraudzības iestādes izvērtē, vai grāmatvedības prakse ir uzskatāma par atbilstošu pieņemamām robežām, kā noteikts finanšu pārskatu sagatavošanas pamatnostādņēs.
83. Ja, piemērojot *IFRS*, uzraudzības procesā tiek konstatēti būtiski pretrunīgi grāmatvedības jautājumi un neskaidrības un trūkst konkrētu norādījumu, *ESMA* informē par standartu noteikšanu un interpretēšanu atbildīgās struktūras (t. i., *IASB* un *IFRS IC*). Tas attiecas arī uz gadījumiem, kad uzraudzības procesā tiek konstatētas citas problēmas, kas apgrūtina uzraudzību .

Jaunas problēmas un lēmumi

84. **12. pamatnostādne. Gadījumu apspriešana EECS var notikt ex-ante (jaunas problēmas) vai ex-post (lēmumi). Izņemot retus gadījumus, kad uzraudzības iestāde steidzama termiņa dēļ pirms lēmuma pieņemšanas nevar to sagatavot,**

iesniegt un apspriest *EECS*, grāmatvedības jautājumi ir jāiesniedz kā jaunas problēmas šādās situācijās:

- ja uzraudzības iestāde par konkrētu grāmatvedības jautājumu iepriekš nav pieņēmusi lēmumu vai šis jautājums iepriekš nav apspriests. Tas neattiecas uz jautājumiem ar mazu tehnisku vērtību un uz gadījumiem, kad grāmatvedības standarts ir skaidrs un pārkāpums ir acīmredzams;
- ja Eiropas uzraudzības iestādes vai *ESMA* ir atzinušas, ka finanšu pārskatu jautājumiem ir svarīga nozīme iekšējā tirgus kontekstā;
- ja uzraudzības iestāde iebilst pret agrāk pieņemtu lēmumu par to pašu grāmatvedības jautājumu;
- ja uzraudzības iestāde konstatē risku, ka emitenti Eiropā varētu izmantot lielā mērā atšķirīgas metodes.

Izpildes uzraudzības lēmumos, kas pieņemti, pamatojoties uz jaunām problēmām, ir jāņem vērā *EECS* diskusiju rezultāti.

85. Grāmatvedības jautājumu var iesniegt kā jaunu problēmu, ja uzraudzības iestāde vēlas saņemt papildu ieteikumus no citām uzraudzības iestādēm grāmatvedības jautājuma sarežģītības dēļ vai ja uzraudzības iestāde vēlas saņemt papildu ieteikumus tāpēc, ka grāmatvedības jautājums varētu radīt uzraudzības problēmas.
86. Par grāmatvedības jautājumiem, ar kuriem saskaras uzraudzības iestādes un par kuriem vēl nav pieņemts lēmums, ja tie nav gadījumi, kad standarts ir skaidrs un pārkāpums ir acīmredzams, ir jāinformē *ESMA* un tie ir jāapspiež *EECS*, lai nodrošinātu konsekventu pieeju uzraudzībā. Šajā nolūkā uzraudzības iestādēm šie jautājumi ir jāiesniedz apspriešanai pirms lēmumu pieņemšanas un jāņem vērā *EECS* diskusiju rezultāti. Diskusiju rezultāti ir jāņem vērā arī citām uzraudzības iestādēm. Arī *ESMA* var ierosināt apspriest *EECS* jaunas problēmas, ja finanšu pārskatu jautājumiem ir svarīga nozīme iekšējā tirgus kontekstā.
87. **13. pamatnostādne. Lēmumi ir jāiesniedz *EECS*, ja tie atbilst vienam vai vairākiem šādiem kritērijiem:**
- lēmums attiecas uz grāmatvedības jautājumiem ar tehnisku vērtību;
 - lēmums ir apspriests kā jauna problēma, ja vien diskusiju laikā *EECS* nav nolemts citādi;
 - lēmums ir interesants citām Eiropas uzraudzības iestādēm citu iemeslu dēļ (šāds atzinums parasti tiek pieņemts *EECS* diskusijās);
 - lēmums uzraudzības iestādēm norāda, ka pastāv risks, ka emitenti varētu piemērot lielā mērā atšķirīgas grāmatvedības metodes;
 - lēmums varētu ievērojami ietekmēt citus emitentus;
 - lēmums ir pieņemts, pamatojoties uz noteikumiem, ko neaptver konkrēts grāmatvedības standarts;

- lēmumu ir atcēlusi apelāciju komiteja vai tiesa;
 - lēmums šķietami ir pretrunā agrākam lēmumam par to pašu vai līdzīgu grāmatvedības jautājumu.
88. Jaunas problēmas un lēmumi, kas tiek apspriesti *EECS*, parasti attiecas uz *IFRS* finanšu pārskatiem, bet var attiekties arī, piemēram, uz finanšu pārskatiem, kas sagatavoti saskaņā ar *GAAP*, kuri ir atzīti par līdzvērtīgiem ES apstiprinātajiem *IFRS*.
89. Lai diskusijas būtu efektīvas un lietderīgas, jaunās problēmas un lēmumi ir jāformulē īsi un skaidri, tomēr iekļaujot visus būtiskos faktus, emitentu argumentus, uzraudzības iestādes motivācijas pamatojumu un secinājumus.
90. **14. pamatnostādne.** Ja fakti un apstākļi ir līdzīgi, uzraudzības iestādēm izpildes uzraudzības lēmumos ir jāņem vērā agrāki lēmumi par to pašu grāmatvedības jautājumu. Izpildes uzraudzības lēmumos ņem vērā *ex-ante* un *ex-post* lēmumus, kā arī to diskusiju rezultātus, kas *EECS* notikušas par lēmumu attiecībā uz grāmatvedības metodes atbilstību attiecīgajām finanšu pārskatu sagatavošanas pamatnostādnēm, un ar to saistītos pasākumus. Neatkarīgi no *EECS* diskusiju rezultātiem par galīgo lēmumu ir atbildīga dalībvalsts uzraudzības iestāde.
91. Lai visā EEZ nodrošinātu konsekventu izpildes uzraudzības režīmu, uzraudzības iestādēm pirms izpildes uzraudzības lēmumu pieņemšanas *EECS* datubāzē būtu jāmeklē citu Eiropas uzraudzības iestāžu lēmumi un tie jāņem vērā, kā arī jāņem vērā pašas uzraudzības iestādes agrāk pieņemtie lēmumi par to pašu grāmatvedības jautājumu. Tā ir jārikojas neatkarīgi no tā, vai tiek pieņemts iepriekšējas apstiprināšanas lēmums vai lēmums, pamatojoties uz publicētiem finanšu pārskatiem.
92. Ja uzraudzības iestāde gatavojas pieņemt lēmumu, kas šķietami nav saskaņā ar agrāku lēmumu vai ar to diskusiju rezultātiem, kurās ir apspriesta jauna problēma saistībā ar to pašu vai līdzīgu grāmatvedības jautājumu, uzraudzības iestādei lēmums ir jāiesniedz kā jauna problēma. Tā jārikojas, lai noteiktu, vai faktu un apstākļu atšķirības attaisno lēmumu, kas atšķiras no precedenta.

Ziņošana

93. **15. pamatnostādne.** Visas jaunās problēmas, kas atbilst kādam no 12. pamatnostādnē minētajiem iesniegšanas kritērijiem, kopā ar attiecīgo informāciju principā ir jāiesniedz *ESMA* vēlākais divas nedēļas pirms *EECS* sanāksmes, kurā problēmu paredzēts apspriest.
94. **16. pamatnostādne.** Visi izpildes uzraudzības lēmumi, kas atbilst kādam no 13. pamatnostādnē minētajiem iesniegšanas kritērijiem, kopā ar attiecīgo informāciju principā ir jāiesniedz *ESMA* trīs mēnešos pēc lēmuma pieņemšanas.
95. Datubāzei ir jāatvieglo koordinācija *EECS*. Datubāzes uzdevums ir nodrošināt platformu pastāvīgai informācijas apmaiņai. Iesniegšanas termiņš ir noteikts, lai izvairītos no pārāk liela tādu gadījumu skaita, kad citas uzraudzības iestādes nav informētas par jau pieņemtiem lēmumiem, ko ir vajadzējis ņemt vērā saistībā ar vēlāk pieņemtiem

lēmumiem. *ESMA* izskatīs visus iesniegumus attiecībā uz iekšējo konsekvenci, informācijas pietiekamību un pareizas terminoloģijas izmantošanu, un tā var pieprasīt atkārtotu iesniegšanu vai papildu informācijas sniegšanu. Pēc pabeigta pārskata *ESMA* reģistrē izpildes uzraudzības lēmumu datubāzē.

96. Pēc pārbaudes *ESMA* ievada attiecīgo izpildes uzraudzības lēmumu datubāzē. *EECS* datubāzē iekļauj sanāksmju diskusiju rezultātus. Datu pārvaldība nodrošina, ka grāmatvedības standartu grozījumu dēļ novecojuši lēmumi tiek pārvietoti uz atsevišķu sadaļu un lēmumi, kas tiek uzskatīti par lēmumiem bez tehniskas vērtības, arī tiek klasificēti atsevišķā sadaļā. Par datubāzes uzturēšanu ir atbildīga *ESMA*.
97. **17. pamatnostādne. Lai nodrošinātu konsekventu *IFRS* piemērošanu, Eiropas uzraudzības iestādēm *ESMA* ir jāizlemj, kurus no datubāzē iekļautajiem lēmumiem var publicēt, ievērojot anonimitāti.**
98. Uzraudzības iestādēm saskaņoti ar *ESMA* ir jā sagatavo publicējamu *IFRS* izpildes uzraudzības lēmumu izlase. Publicēšanai atlasītajiem lēmumiem ir jāatbilst vienam vai vairākiem šādiem kritērijiem:
 - lēmumam jāattiecas uz sarežģītu grāmatvedības jautājumu vai jautājumu, kas varētu novest pie atšķirīgas *IFRS* piemērošanas;
 - lēmumam jāattiecas uz problēmu, kas emitentu vai konkrēta veida uzņēmumu vidū ir samērā izplatīta, tāpēc lēmums varētu būt interesants citām uzraudzības iestādēm vai trešām personām;
 - lēmumam jāattiecas uz jautājumu, par kuru trūkst pieredzes vai par kuru uzraudzības iestādēm trūkst konsekventas pieredzes;
 - lēmumam jābūt pieņemtam, pamatojoties uz noteikumiem, ko neaptver konkrēts grāmatvedības standarts.
99. **18. pamatnostādne. Eiropas uzraudzības iestādēm periodiski ir jāziņo par valsts līmenī veiktajām uzraudzības darbībām un jāsniedz *ESMA* informācija, kas vajadzīga ziņošanai par Eiropas līmenī veiktajām uzraudzības darbībām un to koordinēšanu.**
100. Eiropas uzraudzības iestādēm periodiski ir jāziņo sabiedrībai par pieņemto uzraudzības politiku un atsevišķos gadījumos pieņemtiem lēmumiem, tostarp par grāmatvedības un informācijas atklāšanas jautājumiem. Par šiem jautājumiem uzraudzības iestādes pēc saviem ieskatiem var ziņot anonīmi vai neanonīmi.
101. Eiropas uzraudzības iestādēm ir jāinformē *ESMA* par secinājumiem un izpildes uzraudzības lēmumiem, kas attiecas uz kopīgajām uzraudzības prioritātēm, kuras noteiktas saskaņā ar 10. pamatnostādni. Informāciju par tiem un citām koordinēšanai Eiropas mērogā būtiskām darbībām *ESMA* publicē uzraudzības darbību pārskatā.